

Magyar városhálózat néhány sajátossága a két világháború között

Egy városhierarchia-vizsgálat tükréből

Bán Gergely Károly

Debreceni Egyetem

Történelmi Doktori iskola, PhD IV. évf.

Egy lehetséges módszertani megközelítés

Az eredmények interpretálása

1. táblázat. A városi joggal rendelkező és funkcionális városok alapvető jellemzői

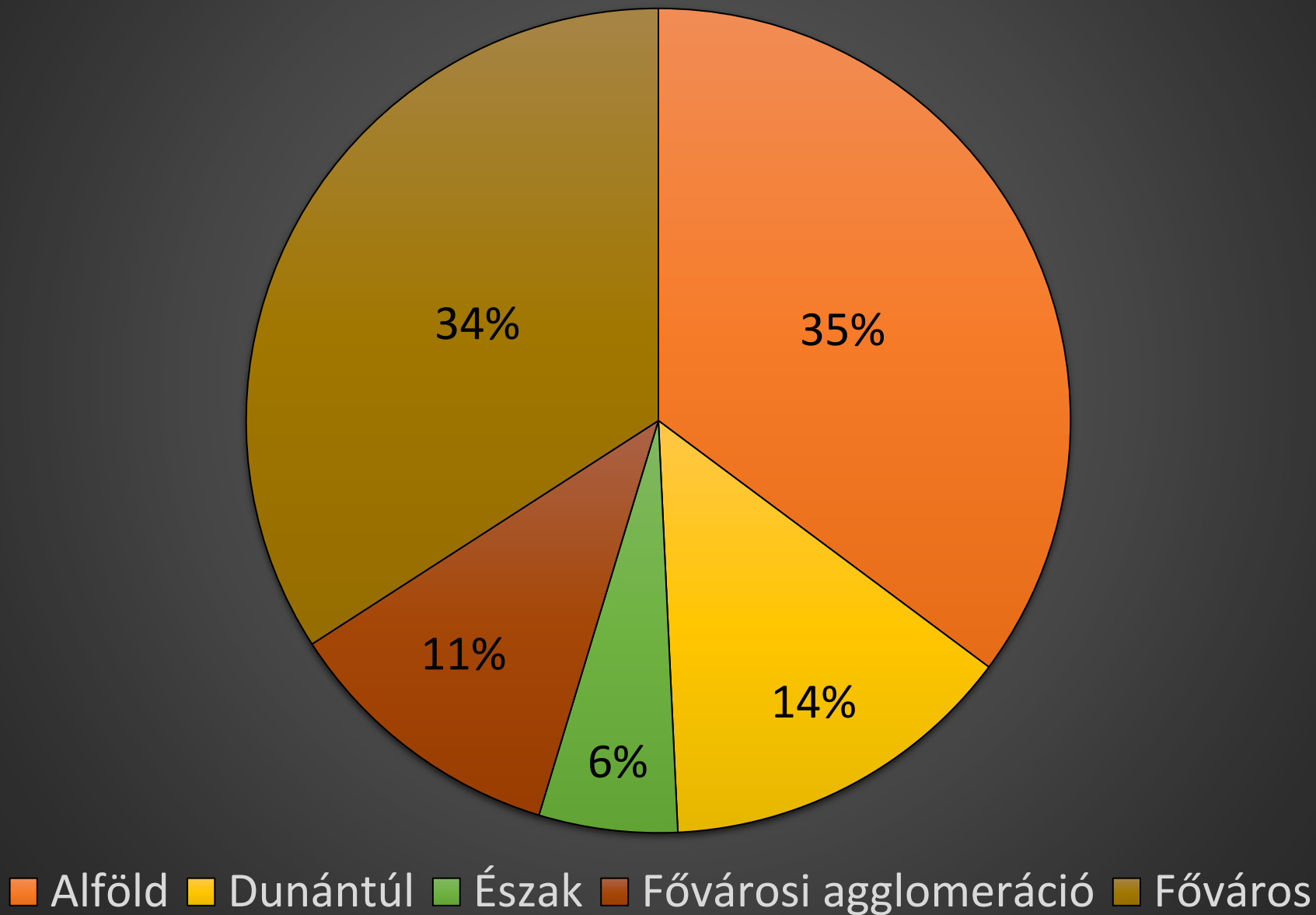
	Települések száma	Települések összlakossága	Városban élők országos aránya**	Térbeli elrendeződés (L érték)
Városi joggal rendelkező települések* (1930)	56	2 949 158	33,23%	1,1814
Funkcionális értelemben vett városok a vizsgálat alapján (1930)	206	3 837 026	44,27%	1,0476

*: Ide tartoznak a megyei városok, a törvényhatósági jogú városok és a főváros.

** : 8 688 319 fő összlakossághoz viszonyítva az 1930-as népszámlálás alapján.

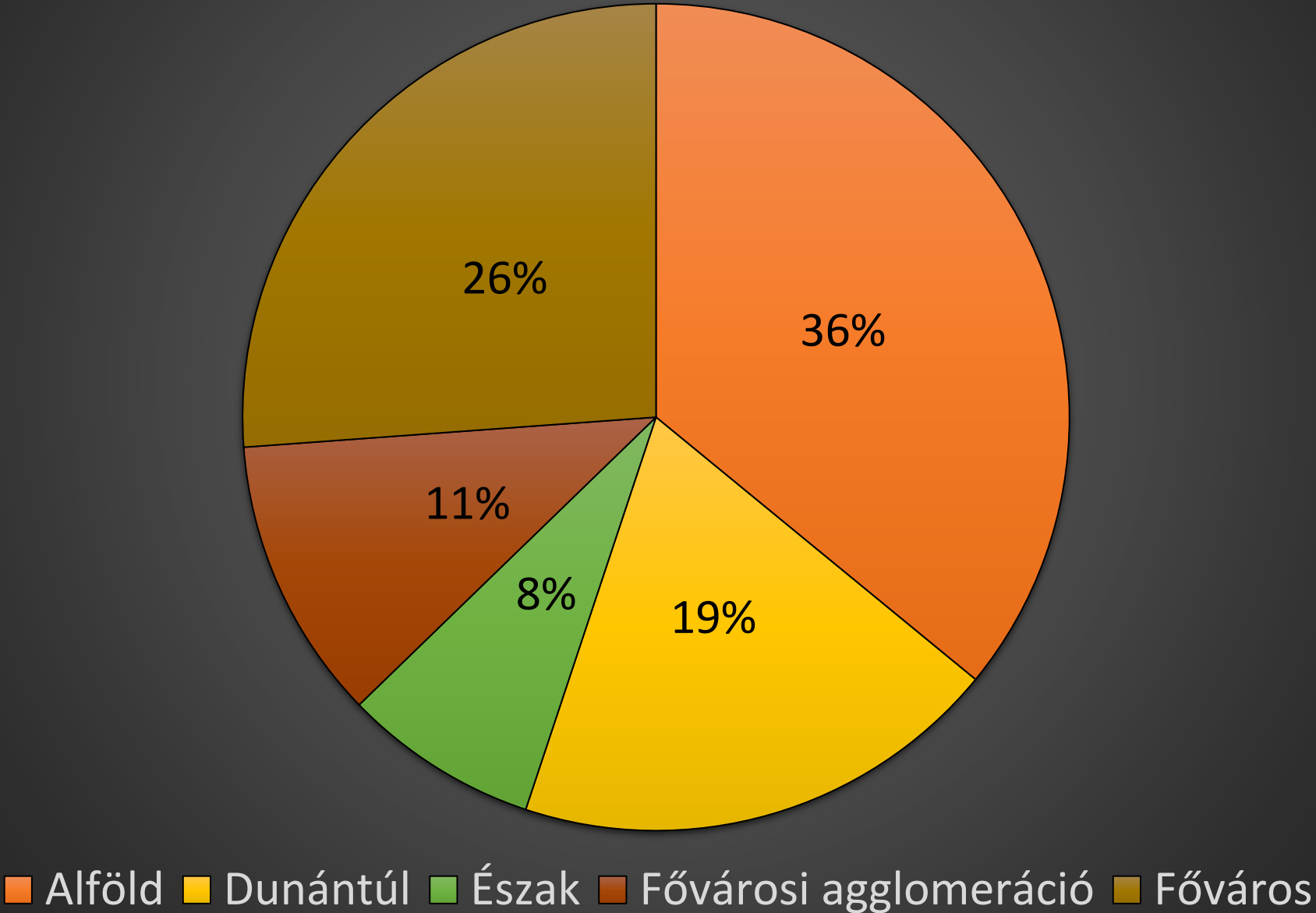
<u>Nagytaj</u>	<u>Jogi városok lélekszáma</u>	<u>Városok száma</u>
Alföld	1 037 982	28
Dunántúl	414 400	16
Észak	160 226	6
Fővárosi agglomeráció	330 366	5
Főváros	1 006 184	1

Jogi városok lélekszámának területi megoszlása

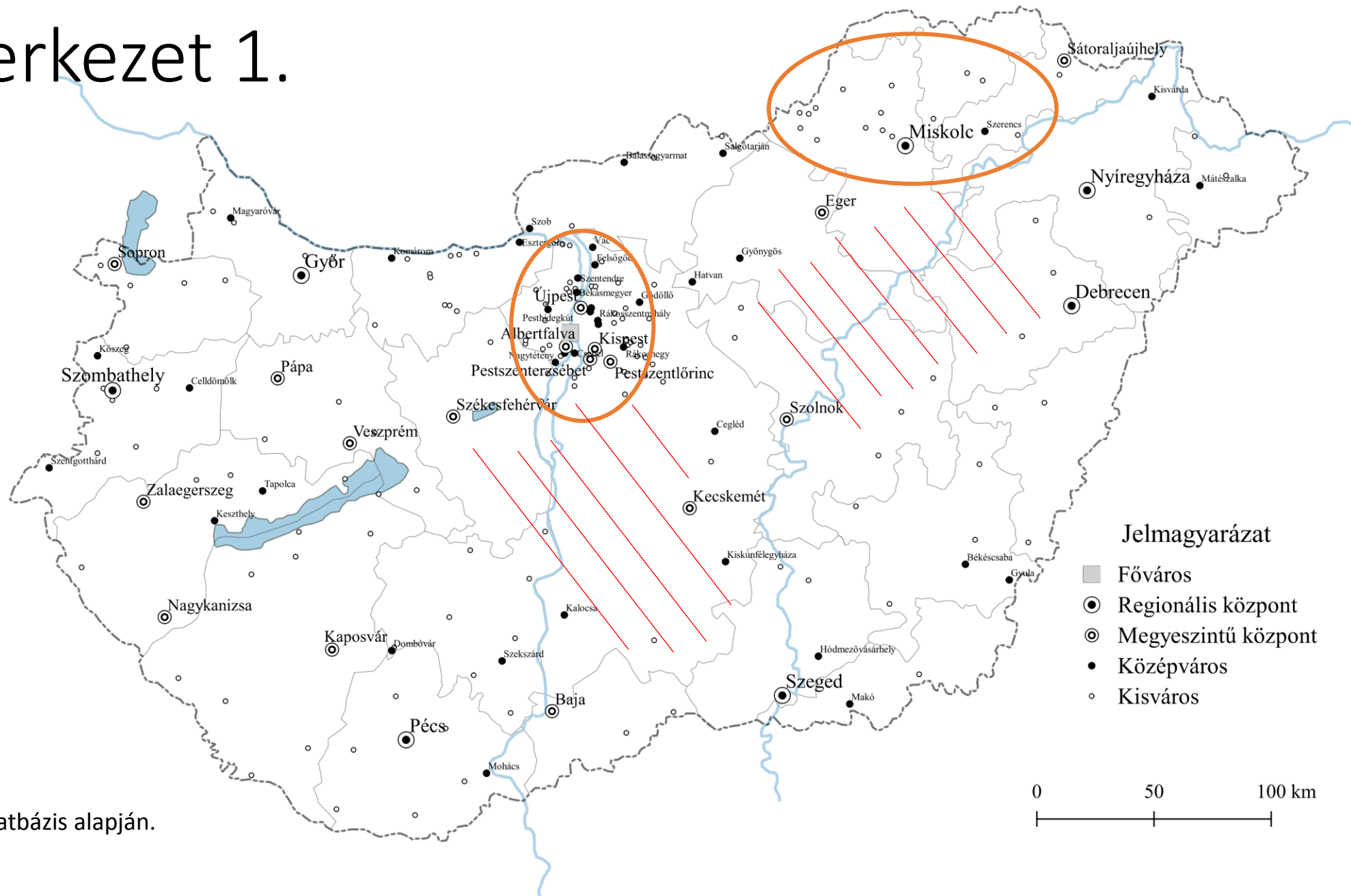

Nagytáj	Funkcionális városok	F. városok száma
	lélekszáma	
Alföld	1 382 409	75
Dunántúl	737 287	79
Észak	294 127	30
Fővárosi agglomeráció	426 585	21
Főváros	1 006 184	1

Funkcionális városok lélekszámának területi megoszlása

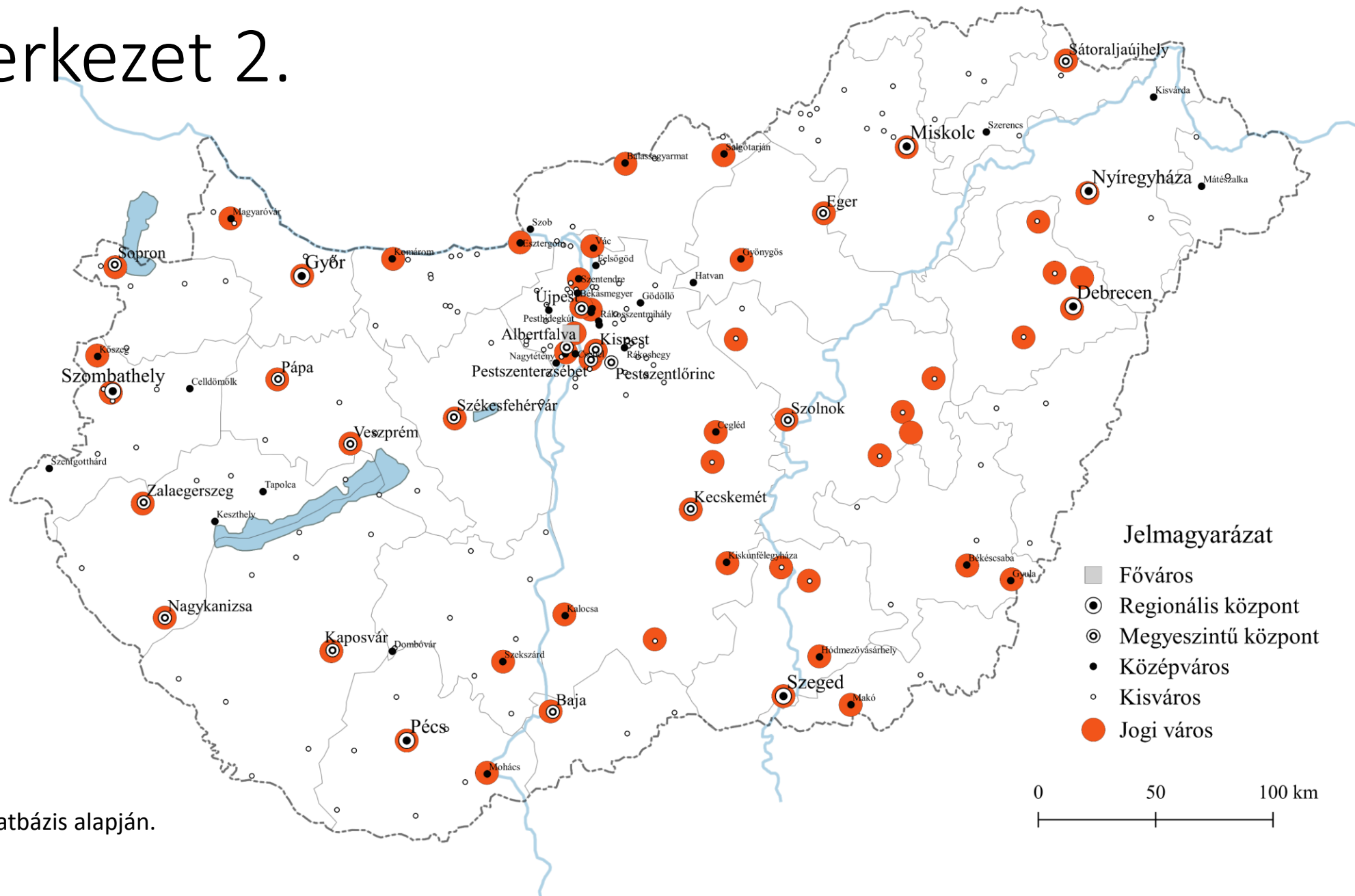

Térszerkezet 1.

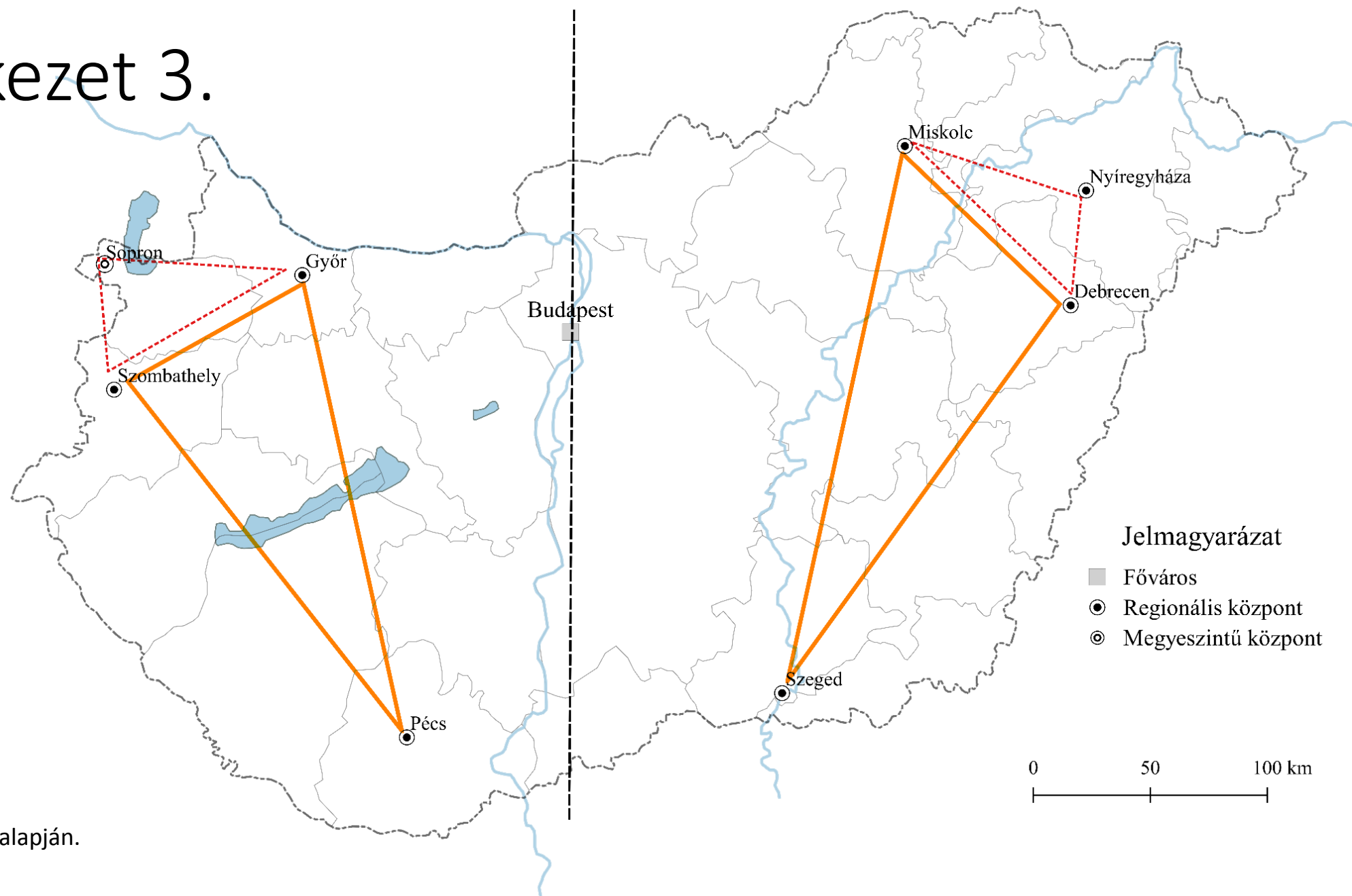
Saját szerkesztés a KVA adatbázis alapján.

Térszerkezet 2.

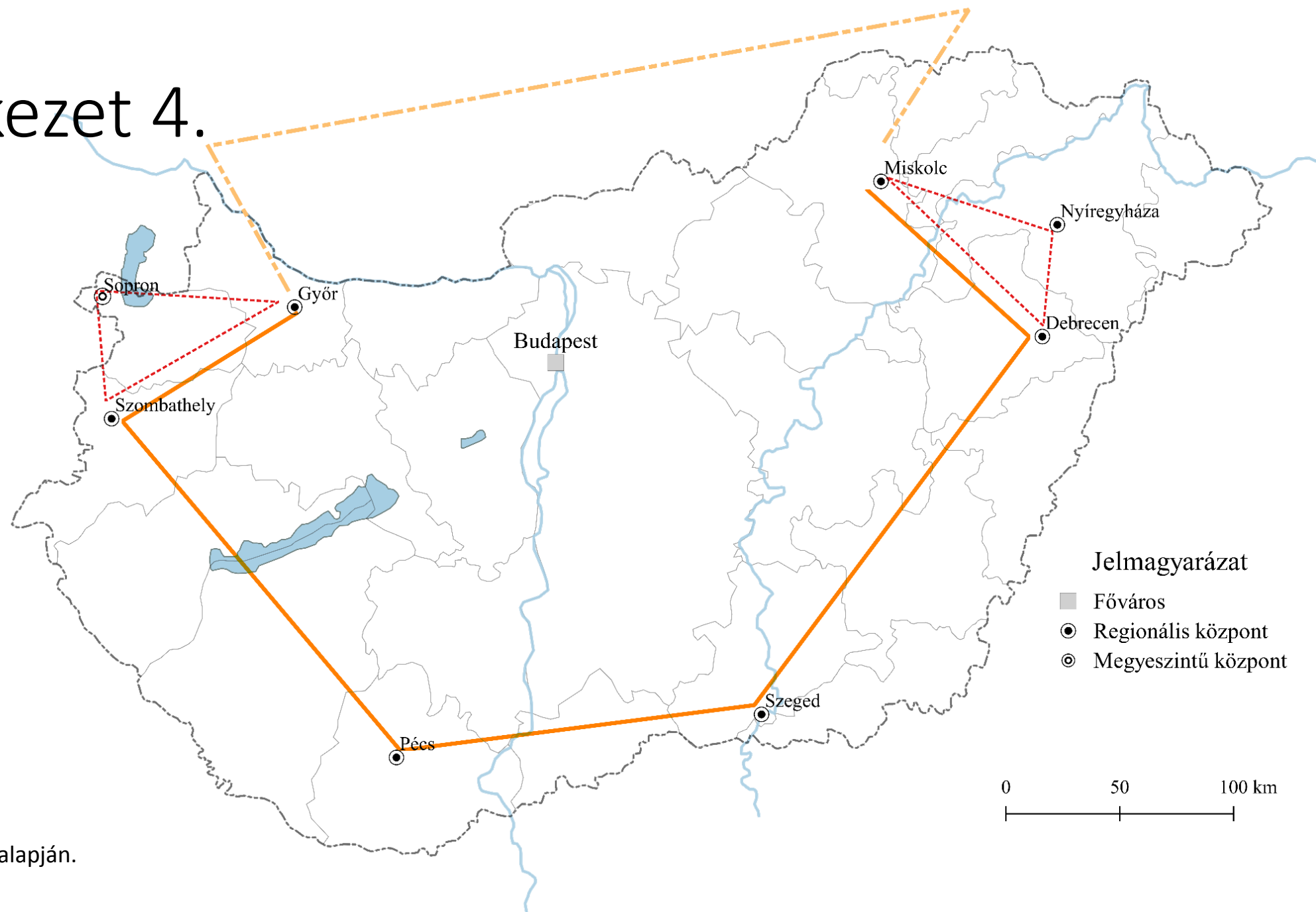
Saját szerkesztés a KVA adatbázis alapján.

Térszerkezet 3.

Saját szerkesztés a KVA adatbázis alapján.

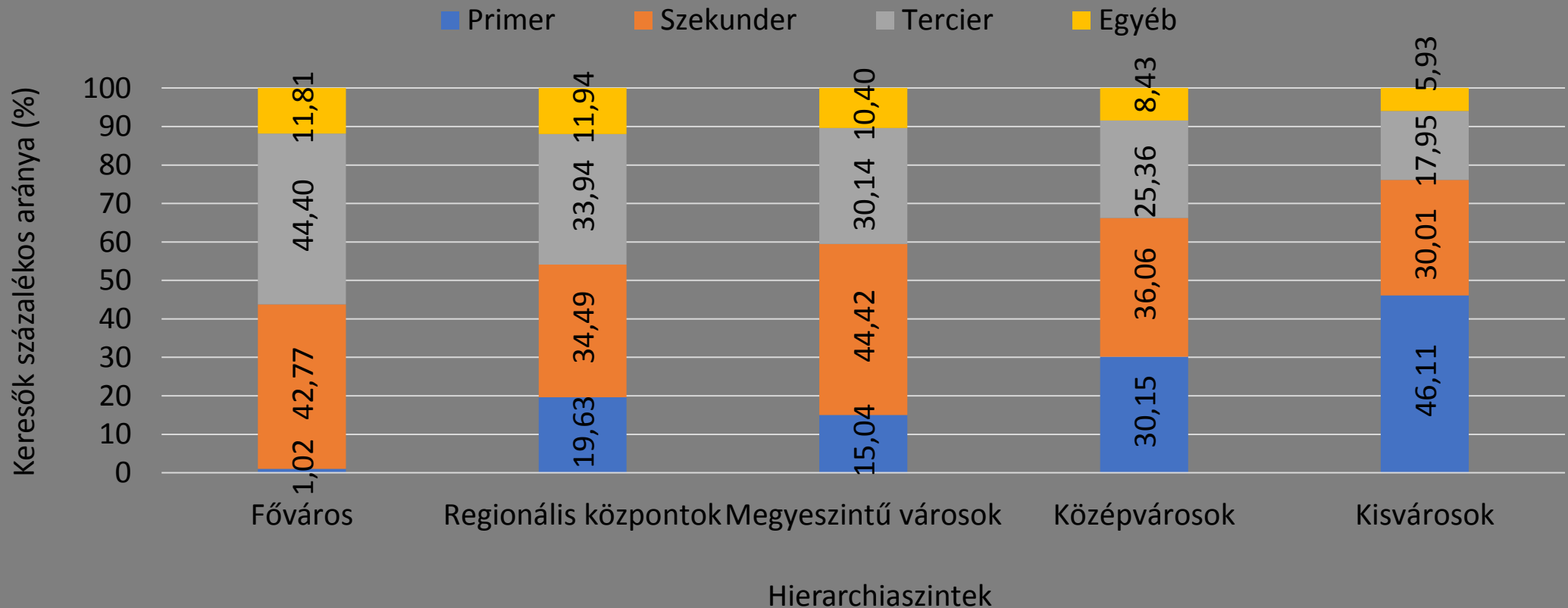
Térszerkezet 4.

Saját szerkesztés a KVA adatbázis alapján.

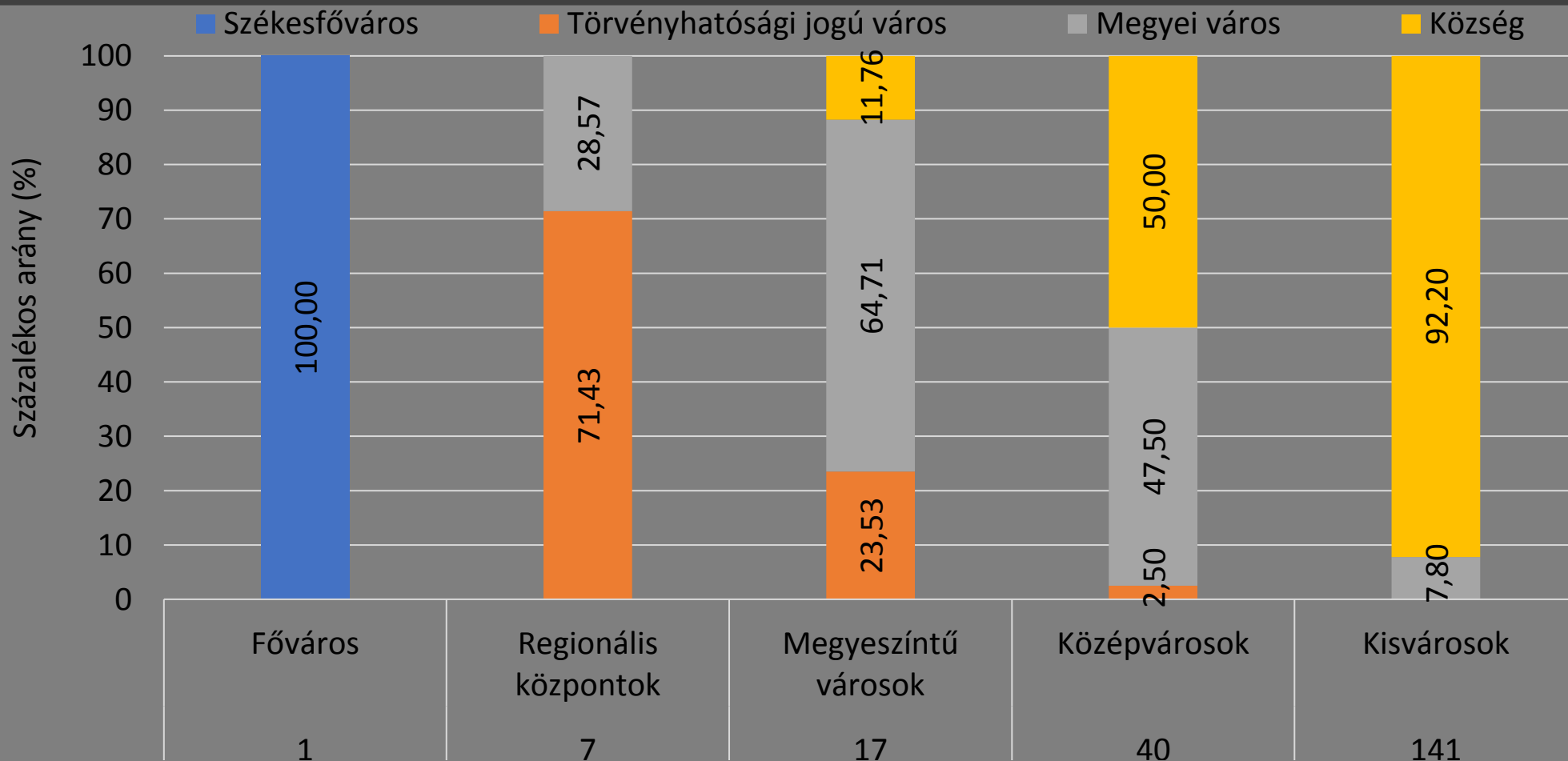
A hierarchiaszintek jellemzése

1. diagram. A hierarchiaszintek foglalkoztatási szerkezete (%), 1930

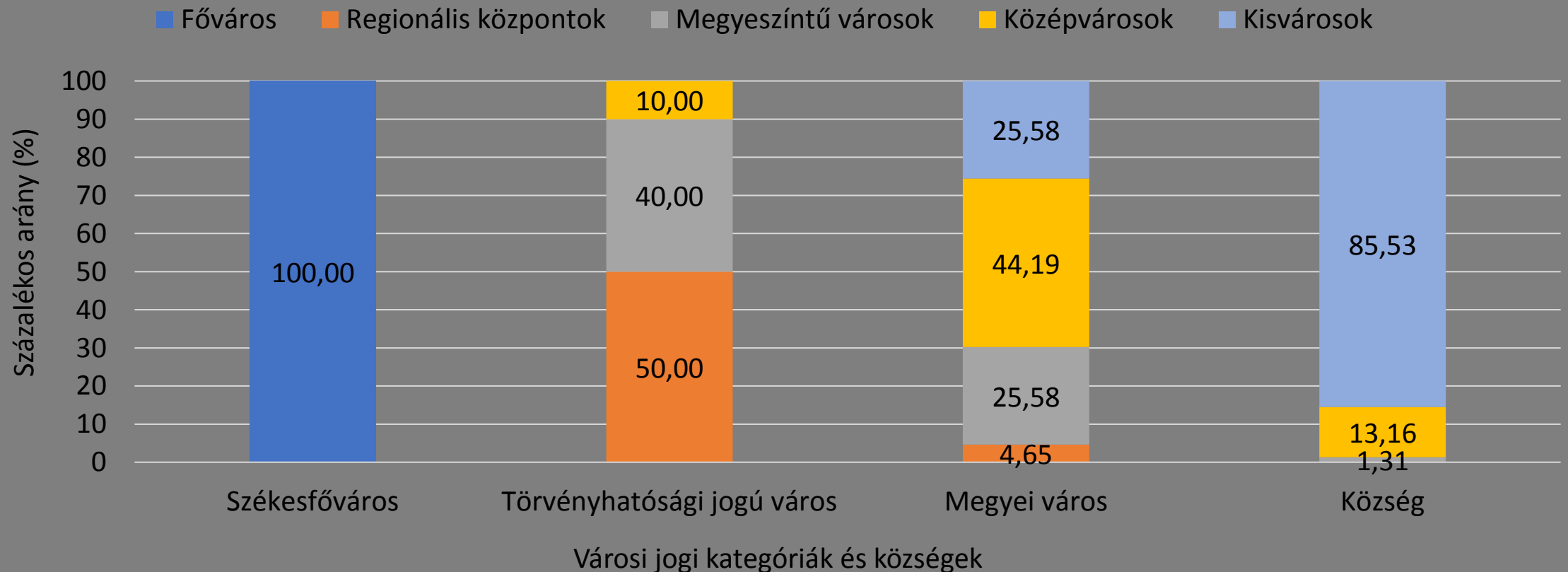
A hierarchiaszintek jellemzése

2. diagram. A különféle városi jogállású települések és községek százalékos aránya a hierarchiaszinteken, 1930

A hierarchiaszintek jellemzése

3. diagram. A vizsgálat által funkcionális értelemben városok közé sorolt különféle városi jogállású települések és községek (206 település) részesedése a hierarchiaszintekből, 1930

Köszönöm, hogy meghallgattak!

Források (részlet)

- Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal (közread.), Kovács Alajos (előszó), Thirring Lajos (bev.) – Magyar statisztikai közlemények. Ú. S. 86. köt. Budapest, 1934.
- Magyar Szent Korona Országainak Helységnévtára 1930., Magyar Szent Korona Országainak Helységnévtára „ kiadóhivatala, Budapest, 1930.
- Beluszky Pál – Györi Róbert 2005: *Magyar városhálózat a 20. század elején*. Dialóg Campus Kiadó, Pécs-Budapest.
- Beluszky Pál 1999: *Magyarország településföldrajza*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs.
- Timár Lajos 1993: *Vidéki városlakók*. Magvető Könyvkiadó, Budapest.
- Nemes Nagy József szerk. 2005: *Regionális elemzési módszerek*. - https://www.academia.edu/10307380/REGION%C3%81LIS_ELEMZ%C3%89SI_M%C3%93DSZEREK
- Sajátszámítások a felépített adatbázis által (KVA)